

Obec Ostředek

Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 27.1.2010 schválilo a vydává:

SMĚRNICI K ROZPOČTOVÉMU HOSPODAŘENÍ

Tato směrnice, v souladu se Zák. č. 128 a č. 250/00 Sb. stanovuje závazný postup při sestavení rozpočtu obce, vazby obce na ostatní rozpočty, hospodaření s rozpočtovými prostředky a další parametry finančního hospodaření.

1) Základní prvky procesu tvorby rozpočtu obce, pravidla hospodaření s finančními prostředky, dodržování rozpočtové kázně

a) Nástroje finančního hospodaření Finanční hospodaření obce se řídí: - **rozpočtovým výhledem** – ten slouží v naší obci pro střednědobé finanční plánování na budoucích pět let (2-5). Datovou základnou pro tvorbu výhledu jsou uzavřené stávající smluvní vztahy a přijaté dlouhodobé závazky, do budoucna plánované dlouhodobé pohledávky, tj. budoucí dlouhodobé finanční zdroje z uskutečněných záměrů a dlouhodobé potřeby na rozvojové programy. Výhled tedy obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích. Součástí a jedním z prvků výhledu je **plán investic** se zohledněním poměrných nákladů na investice přesahující horizont jednoho rozpočtového roku do ročního rozpočtu (součástí plánu je číselná kvantifikace stavebních a strojních investic, modernizace, rekonstrukce, kvantifikace zdrojů financování investic).

- **rozpočtem obce** – ten je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti obce. Podkladem pro zpracování rozpočtu je rozpočtový výhled obce a rozpis státního rozpočtu ve vazbě na rozpočet kraje, jímž kraj určuje své vztahy k rozpočtu naší obce. Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, vyjma operací týkajících se cizích a sdružených prostředků. Při sestavení rozpočtu se vychází z priorit daných územním plánem rozvoje, rozpočtovým výhledem, investičním plánem. Pro řešení neočekávaných výkyvů v hospodaření jsou součástí rozpočtu rozpočtové rezervy.

b) Zdroje hospodaření, zdroje rozpočtu - příjmy obce jsou: a) příjmy z vlastního majetku a majetkových práv

- b) příjmy z výsledků vlastní činnosti
- c) příjmy z hospodářské činnosti organizací založených obcí
- d) příjmy z výkonu státní správy, k nimž je obec pověřena (správní poplatky, pokuty, odvody uložené v pravomoci obce)
- e) výnosy z místních poplatků, dle Zák. 565/90 Sb. o místních poplatcích (v platném znění, č. 348/09 Sb.)
- f) výnosy daní, dle Zák. 243/00 Sb. o rozpočtovém určení výnosů některých daní (v platném znění, č. 377/07 Sb.)
- g) dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů, prostředky z Národního fondu
- h) dotace z rozpočtu kraje
- i) pokuty, peněžní odvody a sankce získané správní činností ostatních orgánů státní správy
- j) přijaté peněžité dary a příspěvky
- k) jiné příjmy
- l) peněžní prostředky poskytnuté ze zahraničí (např. účelové zdroje z fondů EU)
- m) půjčky, úvěry, návratné finanční výpomoci
- n) zdroje vlastních fondů

c) **Užití zdrojů**, rozpočtové výdaje obce jsou použity na: • závazky vyplývající pro obec ze zákonných povinností

- výdaje na vlastní činnost obce spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem
- závazky z uzavřených smluvních vztahů plynoucích z hospodaření obce
- závazky ze smluvních vztahů vlastních organizací, ke kterým obec přistoupila
- závazky přijaté při spolupráci s jinými obcemi a subjekty
- úhrady úroků a úvěrů
- výdaje na podporu veřejně prospěšných činností prováděných jinými subjekty a výdaje na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec
- jiné výdaje (dary, příspěvky)
- úhrady návratných finančních výpomocí
- pokuty, penále za porušení rozpočtové kázně a za zadržení prostředků

d) **Pravidla rozpočtového hospodaření, kterými se obec řídí** - hospodaření obce se v průběhu roku důsledně řídí

jejím rozpočtem

- v průběhu rozpočtového roku provádí obec soustavnou kontrolu svého hospodaření i hospodaření jimi založených subjektů tak, aby bylo v souladu s přijatým rozpočtem
- rozpočet obce je v závislosti na vývoji příjmů a výdajů v průběhu jednotlivých let – sestavován jako

- vyrovnaný,

- přebytkový (v případě určení příjmů běžného roku k použití až v letech následujících, případně k splácení úvěrů let předchozích), kladný zůstatek se převádí ke krytí rozpočtových výdajů v dalším roce, případně se převede do peněžních fondů,

- schodkový (takto může být schválen pouze v případě plánované úhrady schodku finančními prostředky minulých let, či půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí, tj. ze zdrojů v následujících letech)

- opožděné splácení poskytnuté návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje či jiné obce je považováno za neoprávněné zadržení peněžních prostředků

- rozpočet obce zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, dle Vyhl. 323/02 Sb. (v platném znění, 357/09 Sb.) , v platném zn.

- v případě, že se v obci nepodaří schválit rozpočet před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se hospodaření obce do doby schválení rozpočtu **rozpočtovým provizoriem**. Příjmy a výdaje z doby hospodaření podle provizoria jsou po schválení rozpočtu příjmy a výdaji tohoto rozpočtu

- příjmy a výdaje jsou do příslušného rozpočtového roku zařazovány důsledně dle data připsání či odepsání prostředků na bankovním účtu

- obec přijímá a poskytuje – v případě potřeby – zálohy na věcná plnění smluv, která se uskuteční až v příštím roce

- obec může stanovit příjemcům dotace časovou použitelnost těchto dotací a příspěvků i do pozdějšího termínu než je konec rozpočtového roku

- v případě nakládání s prostředky rozpočtu a s přijatými dotacemi a dalšími přijatými prostředky podle smluv obec důsledně dodržuje stanovenou účelovost těchto prostředků. Obdobně dodržení účelovosti obec požaduje v případě obcí poskytovaných prostředků na činnost jiných osob

- prostředky, které obec nepoužila do konce roku, se převádějí do dalšího roku (vyjma obci poskytnutých časově vymezených dotací a příspěvků)
- při vrácení přijatých záloh či v případě obci vrácené poskytnuté zálohy se tyto prostředky zahrnují do rozpočtu tzv. kompenzační operací (záporná hodnota příjmů, event. výdajů)
- obec může po schválení rozpočtu provádět v tomto rozpočtu změny z důvodu významných organizačních změn v obci a v jí řízených subjektech (org. složkách, přísp. organizacích, obchodních spol., obecně prospěšných spol.), a to při změnách předpisů ovlivňujících výši příjmů a výdajů, při změnách regulovaných cen a při dalších významných dopadech do hospodaření obce
- změny rozpočtu se provádějí v obci rozpočtovými opatřeními – přesunem rozpočtových prostředků, zvýšení rozpočtu použitím nových příjmů, vázání rozpočtových prostředků vedoucí k snížení objemu rozpočtu
- obec si nechává své hospodaření za uplynulý rok přezkoumat (auditorskou firmou, MF)
- hospodářská činnost je zásadně sledována odděleně od rozpočtových příjmů a výdajů, její výsledek se zahrne do rozpočtu až na konci kalendářního roku tak, aby byl součástí závěrečného účtu obce
- rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním.

2) Konkrétní postup při sestavení rozpočtu obce (rozpočtový proces)

a) východiska – při sestavení rozpočtu se vychází z nepřetržitého trvání obce, tj. z údajů o hospodaření v předchozích letech (časové řady, kontinuita dat ve vztahu k budoucím rozpočtům) a prodloužení stávajících trendů v hospodaření do budoucna (zohlednění změn v případě plánovaného masivního rozvoje regionu a investic či naopak omezení aktivit obce – ukončení významných investic apod.). Přímo odpovědnost za proces sestavování rozpočtu nese rada obce a vedoucí finančního odboru. Rozpočet musí být sestaven v obci určeném termínu, dle harmonogramu. Rozpočet se sestavuje jako vyrovnaný

b) tvorba rozpočtu – nosným prvkem rozpočtového plánování je harmonogram prací s dílčími termíny – prvotně se plán střediskových nákladů a výnosů dle jednotlivých odborů pro příští rozpočtové období (Termín do: , zodpovědnost: vedoucí odborů obce). Následně rada obce zpracuje a schválí základní rámec rozpočtu, v kterém zohledňuje i demografické faktory v regionu, přijatý volební program, údaje z rozpočtového výhledu. Po schválení základního rámce rozpočtu dochází k tvorbě souhrnného plánu – návrhu rozpočtu za celou obec a za obcí řízené neziskové organizace, k prověrce návrhu rozpočtu za jednotlivé odbory obce – vazba na časovou řadu z předchozích let. (Termín do: , zodpovědnost: rada obce, výbory zastupitelstva, vedoucí odborů, ředitelé neziskových organizací). Zde se odehrává interní připomínkové řízení s kvantifikací rizik – např. inflační nárůsty energií, služeb a materiálů, pohyb ve mzdách v rámci posunu v platových třídách a stupních, rizika v oblasti vlastních příjmů z hlavní činnosti ... (Termín do: , zodpovědnost: vedoucí finančního odboru, tajemník). Následně dochází k schválení návrhu rozpočtu pro další rok. Rozpočet má v této etapě podobu konečného návrhu rozpočtu (Termín do: , zodpovědnost: rada obce).

Pro uplatnění připomínek občanů je návrh rozpočtu zveřejněn na úřední desce obce a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup po dobu 15ti dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu obce, dle novely č. 477/08 Sb. Konečný návrh rozpočtu spolu s připomínkami občanů je předložen k projednání v zastupitelstvu k jeho konečnému schválení (Termín do: , zodpovědnost: zastupitelstvo)

Po schválení rozpočtu dochází k rozpisu schváleného rozpočtu na jednotlivé odbory a další subjekty napojené na rozpočet obce (Termín do: , zodpovědnost: vedoucí finančního odboru). Rozpis rozpočtu se provede v členění podle podrobné rozpočtové skladby.

Výstupem interního rozpočtového procesu je rovněž **Komentář k rozpočtu**. Komentář obsahuje priority výdajů v rámci jednotlivých odborů, odhady vývoje hlavních příjmových a výdajových veličin, opatření ke snižování nákladů v rozpočtovém roce - nová jednání s dodavateli o cenách vstupů a splatnosti faktur, návrh na redukci počtu pracovníků, návrhy na intenzivnější využití aktiv (majetku) obce v hlavní i hospodářské činnosti, prodej přebytečného majetku, důslednější evidenci a inventarizaci majetku, zefektivnění údržby a ochrany majetku, dodržování Směrnice k finanční kontrole, revize stávajících smluv a jejich případná úprava s cílem vyšších efektů pro obec, čtvrtletní (měsíční) vyhodnocování hospodaření jednotlivých vnitropodnikových středisek (odborů) a obcí řízených subjektů ve vazbě na plnění rozpočtu celé obce. Součástí tvorby rozpočtu je i plánování hospodářské činnosti a zohlednění efektů této činnosti do rozpočtu (nároky na aktiva, plánovaný výsledek) – blíže ve Směrnici k hospodářské činnosti.

Po skončení rozpočtového roku se údaje o hospodaření obce a obcí řízených subjektů zpracují do **závěrečného účtu**. Závěrečný účet zpracovává vedoucí finančního odboru ve spolupráci s tajemníkem. Po zpracování jeho návrhu je ZÚ projednán v radě obce a následně je po dobu 15ti dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu vyvěšen na úřední desce obce a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup (dle novely č. 477/08 Sb.) , aby se k němu v této lhůtě mohli vyjádřit občané obce. Projednání se uzavírá vyjádřením souhlasu event. souhlasu s výhradou. ZÚ obsahuje zejména vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům, dalším osobám. Součástí ZÚ je zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce

c) tvorba rozpočtu příjmů a výdajů (plán peněžních toků – cash flow). Na základě rozpočtu nákladů a výnosů sestavuje vedoucí finančního odboru plán peněžních toků. V tomto plánu zohledňuje na jedné straně veškeré inkaso – příjem peněžních prostředků v jednotlivých měsících roku (ve vazbě na fakturaci odběratelům – snaha o zkrácení splatností a důsledné vymáhání pohledávek po splatnosti, čerpání rozpočtových zdrojů – daňových výnosů, časové zařazení dalších – méně významných zdrojů za výnosy obce do jednotlivých měsíců z hlediska inkasa těchto výnosů). Na druhé straně zohledňuje platby za jednotlivé vstupy do obce (dle splatností faktur dodavatelů – snaha o co nejdelší smluvní splatnost, minimalizace smluvního penále při nedodržení splatností ze strany obce), a dále rozpočtové výdaje a další peněžní výdaje.

Dne 27. 1. 2010

Starosta